

Að mynda hefð

MYNDLIST

ANNA
JÓA

Hafnarborg – Menningar- og listamiðstöð Hafnarfjarðar
Úrvalið – Íslenskar ljósmyndir 1866-2009

Til 3. janúar 2010. Opíð kl. 11-17 alla daga, fimmtud. til kl. 21. Lokad á þriðjudögum. Aðgangur ókeypis. Sýningarstjóri: Einar Falur Ingólfsson.

Ljósmyndasafn Reykjavíkur/Magnús Ólafsson

Úrvalið Ljósmynd af sýningunni eftir Magnús Ólafsson.

astnefndu sýna myndir teknar á litfilmu. Margir þekkja einnig landslagsmyndir Magnúsar Ólafssonar, fréttamyndir Ólafs K. Magnússonar og „íkonískar“ portrettmyndir Jóns Kaldals auk þess sem myndir eftir Ólaf Magnússon, Pétur Brynjólfsson og Vigfús Sigurgeirsson eru mörgum kunnar, enda hefur verið efnt til sýninga og útgáfu á verkum flestra ef ekki allra þessara ljósmyndara. Eins og ávallt þegar úrval er sett saman má benda á glöppur í valinu. Vafalaust mætti nefna nokkra þekktu ljósmyndara sem ekki eru á sýningunni en sjálfri kemur mér sérstaklega í hug Andrés Kolbeinsson.

Heimildagildi ljósmyndanna kveikir forvitni og jafnvel nostalgíu meðal sýningargesta, og þær búa jafnframt yfir fagurfræðilegu aðdráttaraffli. Blaðamynd Ólafs K. af mótmælum á Austurvelli árið 1949 höfðar beint til samtímans, og sveitastemning fyrri tíma lifnar við á „tækifærismynd“ eftir Magnús þar sem glaðvær stúlka leikur á fíðlu fyrir húsdýrin á bæjarhlaðinu. Á flestum myndanna, sem ýmist eru teknar úti við eða á ljósmyndastofu, sést fólk í manngerðu umhverfi eða landslagi. Af portrettum má t.d. nefna listræna og meitlaða mynd Kaldals af Ástu Sigurðardóttur eða öllu innilegri mynd af óþekktu konu með ömmubarnið í fanginu eftir Nícoline Waywadt, en útmyndir Nicolíne bera vitni um gott auga fyrir óvenjulegri myndbyggingu. Önnur portrett endurspeglar borgaralega lifnaðarhætti eða lífsbaráttu í harðbýlu landi; margar myndanna lýsa tíðaranda eða sögulegum viðburðum

en aðrar hafa tímalaut yfirbragð, svo sem myndir Kaldals og RAX. Landslag og náttúra hafa verið áberandi viðfangsefni í íslenskri ljósmyndun, rétt eins og í myndlistinni. Sigfús Eymundsson ljósmyndaði landslag á klassískan hátt og seldi erlendum ferðamönnum myndirnar áratugum áður en „frumherjarnir“ í landslagsmálum komu til sögunnar – og lagði þannig jafnframt sitt af mörkum til mótnar sjálfsmyndar þjóðarinnar. Frumprétt af þessum einstæðu myndum (og öðrum teknum í Reykjavík) eru á sýningunni, sem og panoramískar landslagsmyndir (viðmyndir) Ólafs Magnússonar sem sótti á sínum tíma inn á listaverkamarkaðinn með handlituð frumprétt – raunar nokkurs konar blendisform af málverki og ljósmynd. Í því sambandi er vert að nefna að undanfarið hefur gætt vaxandi áhuga á að kanna ljósmynda-söguna í listsögulegu sambandi. Má þar nefna að landslagsljósmyndir Vigfúsar Sigurgeirssonar, teknar á þriðja áratug síðustu aldar, voru nýlega sýndar á viðamikilli sýningu á Kjarvalsstöðum sem fjallaði um ægifegurð og íslenska samtímalist. Þá eru glæný dæmi um myndlistarmenn af yngri kynslóð sem unnið hafa á athyglisverðan hátt með ljósmynda-söfn (þ.e. höfundarverk annarra) og sýnt þau í nýju merkingarsambandi, m.a. á yfirstandandi sýningu á neðri hæð Hafnarborgar.

„Úrvalið“ er falleg og vönduð sýning, og um leið metnaðarfullt framlag til samþættingar ljósmyndaarfrísins við menningarvitund þjóðarinnar.

Mýkra en mjúkt

TÓNLIST

KRISTJÁN MÁR
ÓLAFSSON

Geisladiskur
Ívar Bjarklind –
Tíu fingur og tær ★★☆☆☆

Ívar Bjarklind, fyrrum söngvari hljómsveitarinnar MÍR, sendi nýskeð frá sér sólóplötu númer tvö. Þessi er líkt og sú fyrri unnin í nánu samstarfi við Orra Harðarson sem stýrir upptökum, útsetur og leikur á flestöll hljóðfæri. Klíðmjúkt popp er sú skilgreining sem ég sættist á eftir talsverð heila-brot um hvernig

bæri að lýsa tónlist Ívars. Höfundur og hans meðreiðarsveinn, Orra, hafa lagt mikla vinnu í að slápa og snurfusa þá afurð sem hér er á borð borin og mega vera státtir við útkomuna. Ef draga ætti Ívar í dikl innan íslenskrar poppkreftsu þá væri helst hægt að setja hann með jöfrunum í Sálinni hans Jóns míns. Að sama skapi fannst mér ég merkja áhrif Stefáns Hilmarssonar í textagerðinni. Mikíð er

lagt upp úr rími og stuðlum og stundum fulllangt gengið til að viðhalda því, sbr: „Króar jú kynstrin öll, knús og hlátrasköll við kjarri vaxin fjöll“.

Það getur orðið pinlegt þegar baráttan við að viðhalda forminu verður til þess að innihaldið líður fyrir. Inntakið í textagerðinni er annars mjög persónulegt og gengur bara vel með tónlistinni. Það sem einum þykir væmið myndi annar kalla einlægt, ég læt vera að kveða upp úr með það en finnst rétt að geta þess að textarnir eru vel yfir því meðallagi sem gengur og gerist í íslensku dægurpoppi.

Ívar yfir úr vör með laginu „Enginn bíður“ og hefði betur stungið því aftur á skífuna. Þetta er meinleysislegt lag sem hefur sig aldrei almenninga til flugs og platan dettur því ekki í gír fyrir en í lagi tvö, „Nesti og nýir skór“, sem keyrir á snotru Rhodes-píanó-„grúvi“ og nýtur góðs af prýðilegri bakródd Ingu Lísu. Þetta er tvímælalaust eitt besta lag plötunnar. Hið tregafulla „Fyrir en þig grunar“ siglir í kjölfarið og ljær Orra því sterkan karakter með góðum gítarleik; flottum „slide“-sprettum og fallettr melódíu í viðlagi. Næst kemur eiginlegt titillag plötunnar, „Ég þarf að komast á flug“, sem fyrir mína parta nær því ekki. Hvort sem um er að kenna texta

Morgunblaðið/Eyþór

Ívar „Söngurinn hér er heilt yfir prýðilegur sem og raddanir.“

sem missir marks (brot úr honum er að finna hér ofar) eða tuggulegu kjúklingaplokki á gítar – ég get ekki sett á það fingur, en ég fíla lagið ekki. Að því sögðu vil ég áréttu að Orra stendur sig heilt yfir mjög vel, það er fjárri því að vera auðvelt að spila inn lungann af heilli plötu og halda góðum þræði út í gegn. Þeir félagar ná enda upp dampi aftur og vil ég til-taka lögin „Þú ert regnið“ og „Endalok“ sem bæði eru prýðileg. Gagnrýnandi Morgunblaðsins tilgreindi sönginn sem akkilesarhæl á fyrri plötu Ívars. Söngurinn hér er heilt yfir prýðilegur sem og raddanir. Ívar tekur ekki mikla áhættu í þeim lagasmíðum sem eru til umfjöllunar en gerir þetta vel.

Borgarleikhúsið

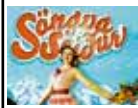
568 8000 – borgarleikhus.is – midasala@borgarleikhus.is
Jesús litli – frábær skemmtun

Fjölskyldan - ágúst í Osagesýslu (Stóra sviðið)

Mið 25/11 kl. 19:00 aukas	Lau 5/12 kl. 19:00 13.k	Fös 18/12 kl. 19:00 aukas
Fim 26/11 kl. 19:00 11.k	Sun 6/12 kl. 19:00 aukas	Lau 19/12 kl. 19:00
Fös 27/11 kl. 19:00 12.k	Fim 10/12 kl. 19:00 aukas	Þri 29/12 kl. 19:00
Sun 29/11 kl. 19:00 aukas	Fös 11/12 kl. 19:00 14.k	Mið 30/12 kl. 19:00
Fim 3/12 kl. 19:00 aukas	Sun 13/12 kl. 19:00	

Sýningin er þrjú þættir, hver 1 klst að lengd. Hlé eftir 1. og 2. þætt.

Söngvaseiður (Stóra sviðið)

Lau 28/11 kl. 14:00 aukas	Lau 5/12 kl. 14:00	Sun 27/12 kl. 14:00
Sun 29/11 kl. 14:00 aukas	Sun 13/12 kl. 14:00	Sun 27/12 kl. 19:00

Nýjar aukasýningar í sölu. Tryggðu þér miða strax

Harry og Heimir (Litla sviðið)

Fim 26/11 kl. 20:00 40.k	Fös 18/12 kl. 22:00 50.k	Fim 21/1 kl. 20:00
Fös 27/11 kl. 19:00 41.k	Lau 19/12 kl. 16:00	Fös 22/1 kl. 20:00
Fös 27/11 kl. 22:00 42.k	Sun 27/12 kl. 22:00	Lau 23/1 kl. 19:00
Þri 1/12 kl. 20:00 43.k	Mán 28/12 kl. 19:00	Lau 23/1 kl. 22:00
Fös 4/12 kl. 19:00 44.k	Fös 8/1 kl. 19:00	Sun 24/1 kl. 20:00
Fös 4/12 kl. 22:00 45.k	Fös 8/1 kl. 22:00	Fös 29/1 kl. 19:00
Lau 12/12 kl. 19:00 46.k	Fös 15/1 kl. 19:00	Lau 30/1 kl. 19:00
Lau 12/12 kl. 22:00 47.k	Lau 16/1 kl. 19:00	Sun 31/1 kl. 20:00
Sun 13/12 kl. 20:00 48.k	Lau 16/1 kl. 22:00	
Fös 18/12 kl. 19:00 49.k	Sun 17/1 kl. 20:00	

Sala hafin á sýningar í janúar

Jesús litli (Litla sviðið)

Lau 28/11 kl. 20:00 2.k	Lau 5/12 kl. 20:00 5.k	Fim 17/12 kl. 20:00 8.k
Sun 29/11 kl. 16:00 3.k	Mið 9/12 kl. 20:00 6.k	Lau 19/12 kl. 21:00 9.k
Sun 29/11 kl. 20:00 aukas	Fim 10/12 kl. 20:00 aukas	
Lau 5/12 kl. 16:00 4.k	Fös 11/12 kl. 19:00 7.k	

Forsala í fullum gangi.

Rautt brennur fyrir (Nýja sviðið)

Sun 29/11 kl. 20:00 4.k	Lau 5/12 kl. 20:00 5.k
-------------------------	------------------------

Ekki við hæfi barna. Snarpur sýningartími.

Dauðasyndirnar (Litla sviðið)

Mið 2/12 kl. 20:00	Sun 6/12 kl. 16:00 aukas	Þri 8/12 kl. 20:00 aukas
Fim 3/12 kl. 20:00	Sun 6/12 kl. 20:00 aukas	

Síðustu sýningar. 20% afsláttur til Vísa kreditkortshafa

Djúpið (Litla sviðið/Nýja sviðið)

Þri 24/11 kl. 20:00 aukas	Mið 25/11 kl. 19:00 aukas	Mið 25/11 kl. 21:00
---------------------------	---------------------------	---------------------

Síðustu sýningar! Sýningartími: 1 klst, ekkert hlé.

Við borgum ekki (Stóra sviðið)

Lau 28/11 kl. 19:00 aukas	Fös 4/12 kl. 19:00 aukas
---------------------------	--------------------------

Uppsetning Nýja Íslands.

Bláa gullið (Litla sviðið)

Lau 28/11 kl. 15:00

Uppsetning Opíð út í samstarfi við Borgarleikhúsið.

Sannleikurinn (Stóra sviðið)

Fös 4/12 kl. 22:30 aukas	Lau 12/12 kl. 19:00 aukas	Lau 12/12 kl. 22:00 aukas
--------------------------	---------------------------	---------------------------

ATH Í SÍÐUSTU SÝNINGAR

ÞJÓÐLEIKHÚSIÐ

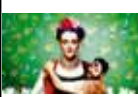
SÍMI: 551 1200 • WWW.LEIKHUSID.IS

Kardemommubærinn (Stóra sviðið)

Sun 29/11 kl. 17:00	Sun 29/11 kl. 20:00 aukas
---------------------	---------------------------

Allra síðasta sýning 29. nóvember kl. 20:00!

Brennuvargarnir (Stóra sviðið)

Fös 27/11 kl. 20:00	Lau 5/12 kl. 20:00	Fös 15/1 kl. 20:00
Lau 28/11 kl. 20:00	Fös 8/1 kl. 20:00	

Nýjar sýningar komnar í sölu!

Utan gátta (Kassinn)

Fim 26/11 kl. 20:00 aukas	Fim 3/12 kl. 20:00 aukas
---------------------------	--------------------------

Aukasýningar komnar í sölu!

Oliver! (Stóra sviðið)

Lau 26/12 kl. 20:00 Frums.	Sun 3/1 kl. 16:00 aukas	Lau 16/1 kl. 15:00
Sun 27/12 kl. 16:00 aukas	Sun 3/1 kl. 20:00 6.k	Lau 16/1 kl. 19:00
Sun 27/12 kl. 20:00 2.k	Lau 9/1 kl. 16:00 aukas	Lau 23/1 kl. 15:00
Þri 29/12 kl. 20:00 3.k	Lau 9/1 kl. 20:00 7.k	Fös 29/1 kl. 19:00
Mið 30/12 kl. 20:00 4.k	Sun 10/1 kl. 16:00 aukas	Lau 30/1 kl. 15:00
Lau 2/1 kl. 16:00 aukas	Sun 10/1 kl. 20:00 8.k	Lau 30/1 kl. 19:00
Lau 2/1 kl. 20:00 5.k	Fim 14/1 kl. 19:00	

Miðasala hafin!

Sindri silfuriskur (Kúlan)

Fös 27/11 kl. 13:30	Sun 13/12 kl. 13:30	Sun 27/12 kl. 15:00
Fös 27/11 kl. 15:00	Sun 13/12 kl. 15:00	Þri 29/12 kl. 15:00
Lau 28/11 kl. 13:30	Lau 19/12 kl. 15:00	Mið 30/12 kl. 15:00
Lau 28/11 kl. 15:00	Sun 20/12 kl. 15:00	

Miðaverð aðeins 1500 kr.

Leitni að jólnum (Leikhúsoftið)

Lau 28/11 kl. 14:30	Sun 6/12 kl. 13:00	Sun 13/12 kl. 14:30
100.sýn.		
Sun 29/11 kl. 13:00	Sun 6/12 kl. 14:30	Lau 19/12 kl. 11:00
Sun 29/11 kl. 14:30	Lau 12/12 kl. 11:00	Lau 19/12 kl. 13:00
Lau 5/12 kl. 11:00	Lau 12/12 kl. 13:00	Lau 19/12 kl. 14:30
Lau 5/12 kl. 13:00	Lau 12/12 kl. 14:30	Sun 20/12 kl. 11:00
Lau 5/12 kl. 14:30	Sun 13/12 kl. 11:00	Sun 20/12 kl. 13:00
Sun 6/12 kl. 11:00	Sun 13/12 kl. 13:00	Sun 20/12 kl. 14:30

Miðasala hafin - tryggðu ykkur sæti!

Maríuhænan (Kúlan)

Mið 2/12 kl. 10:00	Fös 4/12 kl. 10:00	Sun 6/12 kl. 13:30
Mið 2/12 kl. 17:00	Fös 4/12 kl. 17:00	Sun 6/12 kl. 15:00
Fim 3/12 kl. 10:00	Lau 5/12 kl. 13:30	
Fim 3/12 kl. 17:00	Lau 5/12 kl. 15:00	

Danssýning fyrir þau allra minnstu - gestasýning frá Noregi

Listdansskóli Íslands - nemendasýning framhaldsdeildar (Stóra sviðið)

Mán 30/11 kl. 20:00

Miðaverð 1500 kr. - fritt fyrir 12 ára og yngri

Leikfélag Akureyrar

Miðasölusími: 4 600 200, netfang: midasala@leikfelag.is

Lykillinn að jólnum (Rýmið)

Fim 26/11 kl. 17:00 fors.	Sun 29/11 kl. 15:00 3.k	Sun 6/12 kl. 13:00
Fös 27/11 kl. 17:00 frums.	Lau 5/12 kl. 13:00	Sun 6/12 kl. 15:00
Lau 28/11 kl. 13:00 2.k	Lau 5/12 kl. 15:00	

Forsala er hafin

K=Kort Aukas.= Ný sýning Fors.=Forsýning Frums.= Frumsýning